

УДК 687.016:7.047

МОЩЕНКО А. В., КОЛОСНІЧЕНКО О.В., БАРАНОВА А.І.
Київський національний університет технологій та дизайну

ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМОУТВОРЕННЯ КОЛЕКЦІЇ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ НА ОСНОВІ БІОНІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ ЧЕРВОНОГО МОРЯ

Мета. Аналітичні дослідження різновидів внутрішньої будови біоформ, їх системних зв'язків, динаміки розвитку та змін з метою гармонійного поєднання та відображення при розробці колекцій одягу.

Методика. Використано структурний аналіз у вивченні літературних джерел, морфологічний аналіз та тенденції розвитку форм у сучасному одязі та загальну методологію проектно-типологічного підходу до проектування комплексних об'єктів.

Результати. Виконано анкетне опитування та морфологічний аналіз форми жіночого одягу романтичного стилю для виявлення змін в ієрархії соціальних цінностей та деталізації споживчих вимог.

Наукова новизна. Систематизовано, досліджено та обґрунтовано вибір форм, кольорових рішень, фактур та конструктивно-декоративних елементів відповідно вихідному біоаналогу, вимогам сегментного ринку споживачів та тенденціям моди.

Практична значимість. Запропоновано підходи та створено колекції сучасного жіночого одягу на основі вивчення біонічних об'єктів Червоного моря.

Ключові слова: формоутворення одягу; біонічні об'єкти; розробка колекцій; морфологічний аналіз; гармонізація формоутворюючих елементів одягу.

Вступ. Відомо, що Червоне море відрізняється своїм багатим і дивовижним підводним світом. Розглядати та вивчати його можна нескінченно: незвичайні риби, корали, медузи та мушлі, які відрізняються своєю яскравістю, різнобарвністю та привабливістю. Вони різні за кольором, розміром, що максимально вдало дозволяє дизайнерам створювати орнаменти, фактури, принти для майбутніх колекцій. Тому, біонічні форми та кольори фауни Червоного моря завжди залишаються актуальними при створенні сучасних весняно-літніх колекцій.

Постановка завдання. Способи побудови актуальних форм з використанням біоаналогів досліджено в роботах Козлової Т.В., Шершньової Л.П., Куренової С.В., Белько Т.В., Ніколаєвої Т.В. [1-4] та ін. Проте, актуальним залишається пошук нових рішень для створення сучасних форм на основі трансформації біооб'єктів у костюм відповідного сезону. Також безперечним є той факт, що в процесі проектування костюма, форма займає головне місце, бо володіє здатністю фіксувати найбільш стали риси часу. Трансформуючись в часі, форма зберігає деяку постійність ознак: ця постійність окреслює періодизацію в розвитку костюма. При цьому, костюм дає можливість виявити певну форму епохи, що є узагальненням перспективних напрямків розвитку процесу формоутворення.

Дослідивши модні тенденції весна-літо 2015 можна стверджувати про актуальність та пріоритети зовнішньої форми та різновидів одягу, особливостей його крою, кольорових рішень, матеріалів тощо. Потреба в дослідженні форми витікає не тільки з чисто наукових інтересів, але й перш за все з технологічних і економічних умов сучасного

виробництва одягу, оскільки при промисловому проектуванні необхідно спиратися на стабільні його чинники. При цьому, найголовнішим є гармонізація форм біоаналогів та тіла людини - вивчення та аналіз форм живих істот з метою їх трансформації, що дозволяє створювати сучасні ергономічні колекції молодіжного одягу. Відтворення краси підводного світу Червоного моря має відбуватися шляхом перетворення гармонійно поєднаних кольорів у принти, біоформ у форми, м'якість рухів підводних істот – у м'якість фактур та летючість тканин. Все це стало фундаментом для створення концепції та базових позицій колекції одягу [3-6].

Метою нашого дослідження є аналіз різновидів фауни Червоного моря: вивчення внутрішньої будови біоформ, їх системні зв'язки, динаміку розвитку, зміну форми під час руху у просторі, забарвлення тощо для гармонійного поєднання та відображення у розробленій колекції романтичного жіночого одягу. Основними завданнями дослідження визначено: обґрунтування вимог обраного сегменту споживача; аналіз біонічних об'єктів (форма, кольорова гамма, фактура тощо); визначення вихідної форми як системи взаємопов'язаних елементів з позицій системно-структурного аналізу; виокремлення найбільш вдалих поєднань форми шляхом комбінації її морфологічних складових та побудова знаку-символу колекції; розробка гармонійної колекції одягу сучасних форм.

Підводний світ Червоного моря залишається актуальним в колекціях відомих світових брендів: Alexander McQueen, Chanel, Versace, Givenchy та інші не менш авторитетні марки. Це пов'язано з тим, що в моді теперішнього часу залишаються актуальними звернення до романтизму XIX століття, бо прагнення споживачів – найважливіше для дизайнерів у процесі прийняття нових художніх та проектно-технологічних рішень. При створенні зовнішньої форми та силуетів моделей в колекції, головну увагу нами спрямовано на використання різних покроїв. Також пошук форм відбувався шляхом застосування можливостей багат шаровості в комплектах, використанням в крої об'ємних рукавів та низу штанів; використанням кольорів пастельних тонів, а також прозорих тканин, що створюють романтичні хвилі; тканин відповідних фактур, що нагадують корали та риб'ячу луску.

З метою дослідження відповідності теми першоджерела актуальним тенденціям сьогодення, було проведено ретельний аналіз актуальних тенденцій моди, що трендсеттерські агентства прогнозують на передуючий сезон. Встановлено, що форма та структура біоаналогів Червоного моря відповідатиме актуальним тенденціям моди. Виокремивши складові морфологічні ознаки форми, нами проведено анкетне опитування з метою встановлення доцільності проектування шляхом виявлення змін в ієрархії соціальних цінностей та деталізації споживчих вимог. Аналіз анкетного опитування дозволяє стверджувати, що обраний споживчий сегмент віддає перевагу м'яким силуетам, що розширюються до низу (або залишається прямим) з підкресленою лінією талії; найбільшу перевагу споживачі надали покроям реглан та втаєним; бажаною формою горловини – V-подібний виріз, виріз «човник» та виріз, наближений до форми квадрату. Під час вибору матеріалів для колекції сезону весна-літо, перевагу надано м'яким, легким тканинам з натуральним сировинним складом. Стосовно кольоровою гамою споживачі були майже одноголосні обравши кольорову гаму пастельних відтінків з невеликою кількістю контрастних краплень.

На основі вихідних даних анкетного опитування, подальшим методом дослідження обрано морфологічний аналіз форми. Теоретичні розробки, які існують в області дизайну, не вичерпують всієї складності і багатогранності змісту поняття «форма костюма». Форму нерідко розглядають в статичному стані, тоді як костюм є динамічною системою, яка постійно змінює свої положення. Іноді не враховується, що форма костюма нерозривно пов'язана з людиною і може бути розглянута тільки у зв'язку з його станом, пропорціями і рухом. Якщо це так, то форма костюма виступає як система, яку ми можемо досліджувати на рівні різних складових. Тому, морфологічний аналіз створює основу для системного мислення в категоріях основних структурних ознак, принципів та параметрів, що забезпечує високу ефективність його застосування. Він є впорядкованим засобом дослідження, який дозволяє досягти систематичного огляду всіх можливих рішень завдання. За кожною морфологічною ознакою аналізу, дослідники складають перелік її різноманітних варіантів та композиційних альтернатив. Для найкращого уявлення поля пошуку, ознаки розташовують у формі таблиці-матриці. Аналіз сполучень альтернативних варіантів виділених ознак дозволяє виявити нові варіанти рішень.

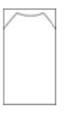

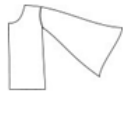

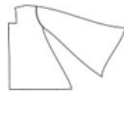
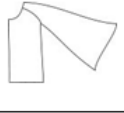

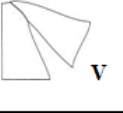
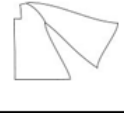

Для проведення морфологічного аналізу форми було обрано такі конструктивні вузли: форма силуету та форма лінії горловини; покрій рукава та його зовнішня форма; в подальшому отримані результати поєднувались. Силуетні форми, що були представлено прямим, прилеглим та трапецієподібним силуетами, поєднувались з варіантами оформлення лінії горловини: V-подібною, горловиною «човник» та вирізом, що наближений до квадратної форми.

В результаті аналізу, із таблиці силуетних варіацій оформлення лінії горловини, отримуємо дев'ять варіантів, з яких нами виокремлено три найбільш вдалих: прямий силует з варіантом оформлення лінії горловини «човник»; трапецієподібний, розширений до низу силует з варіантом оформлення лінії горловини «човник»; трапецієподібний, розширений до низу силует з варіантом оформлення лінії горловини у формі квадрату.

Комбінувались варіації покрою рукава: втаєний, реглан та суцільнокроєний в поєднанні з їх зовнішньою формою. Отримано також дев'ять варіантів; найбільш вдалими є: втаєний рукав прямої форми; втаєний рукав трапецієподібної форми з розширенням до низу; рукав покрою реглан з розширенням до низу. Результатом морфологічного аналізу(табл. 1) форми стало поєднання наступних комбінацій морфологічних ознак, що виявилися найбільш вдалими: прямий силует з втаєним рукавом трапецієподібної форми з розширенням до низу та горловиною «човник»; трапецієподібний силует з рукавом покрою реглан, що розширюється до низу та горловиною «човник»; трапецієподібний силует з втаєним рукавом прямої форми та лінією горловини, що наближена до квадрату.

Таблиця 1

Поєднання відібраних морфологічних ознак

Силует виробу в поєднанні з лінією горловини			
Покрій рукава в поєднанні з його формою	 v		
		 v	
			 v

Висновки. Отже, проведені дослідження дозволяють стверджувати, що отримані варіації запропонованих моделей відповідають напрямам моди та вимогам споживачів, мають гармонійне композиційне рішення та розроблені на основі науково обґрунтованого методу системного підходу до створення дизайн-об'єктів. Також нами встановлено, що форми біооб'єктів Червоного моря вдало виступають прототипами для створення сучасної колекції жіночого романтичного одягу: прямий та трапецієподібний силуети є найбільш затребуваними серед споживачів. Конструктивно-декоративні елементи, що отримано анкетним опитуванням та морфологічним аналізом, відповідають лініям членування вихідної форми біонічного аналогу. Пропорційний устрій біоформи відповідає пропорціям людського тіла, що дозволяє створити естетичну та гармонійну форму костюма: поєднання динамічності та летючості відповідає вимогам до конфекціювання матеріалів при проектуванні одягу весняно-літнього асортименту. Кольорова гама, місця розташування декору, яку нам диктує першоджерело, цілком відповідають сучасним модним тенденціям. Використання форм, кольорів та фактур біонічних об'єктів Червоного моря запропоновано нами у силуетному вирішенні блоків колекції жіночого одягу, що дозволило відібрати та гармонійно поєднати їх у блоках, а також перенести у декоративне вирішення моделей новоствореної колекції.

Список використаних джерел

1. Малинська А.М. Розробка колекцій одягу: навчальний посібник / А.М. Малинська. КЛ. Пашкевич. М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко. — К.: ПП «НВЦ«Профі». 2014. - 140с..
2. Козлова Т.В. Основы теории проектирования костюма / Т.В Козлова — М.: Легпромбытиздат, 2005. — 264 с.
3. Черемных А.И. Основы художественного проектирования одежды / А.И. Черемных. — М.: Легкая индустрия. — 1968. — 220с.
4. Ніколаєва Т. В. Тектоніка формоутворення костюма: навчальний посібник /Т. В. Ніколаєва. — К.: Арістей, 2005. — 224с
5. Колосніченко М.В. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу:навчальний посібник. / М.В. Колосніченко, Л.І. Зубкова, К.Л. Пашкевич, Т.О.

Полька. Н.В. Остапенко, І.В. Васильєва, О.В. Колосніченко. - К.: ПП«НВЦ «Гірофі», 2014. - 386с

6. Колосніченко М.В. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу: навч. посібн. [для студ. вищ. навч. закл.] / М.В. Колосніченко, К.Л. Процик. – К.: Київський національний університет технологій та дизайну, 2011. – 238с.

ИССЛЕДОВАНИЕ ФОРМООБРАЗОВАНИЯ КОЛЛЕКЦИИ ЖЕНСКОЙ ОДЕЖДЫ НА ОСНОВЕ БИОНИЧЕСКИХ ОБЪЕКТОВ КРАСНОГО МОРЯ

МОЩЕНКО А. В., КОЛОСНИЧЕНКО Е.В., БАРАНОВА А.И.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Аналитические исследования разновидностей внутреннего строения биоформ, их системных связей, динамики развития и изменений с целью гармоничного сочетания и отображения при разработке коллекций одежды.

Методика. Используются структурный анализ в изучении литературных источников, морфологический анализ и тенденции развития форм в современной одежде и общую методологию проектно-типологического подхода к проектированию комплексных объектов.

Результаты. Выполнено анкетный опрос и морфологический анализ формы женской одежды романтического стиля для выявления изменений в иерархии социальных ценностей и детализации потребительских требований.

Научная новизна. Систематизированы, исследованы и обоснованы выбор форм, цветовых решений, фактур и конструктивно-декоративных элементов в соответствии исходным биоаналогам, требованиям сегментного рынка потребителей и тенденциям моды.

Практическая значимость. Предложены подходы и создана коллекция современной женской одежды на основе изучения бионических объектов Красного моря.

Ключевые слова: *формообразование одежды, бионические объекты, разработка коллекций, морфологический анализ, гармонизация формообразующих элементов одежды.*

RESEARCH FORMATION COLLECTIONS OF WOMEN'S WEAR WITH BIONIC OBJECTS RED SEA

MOSHCHENKO A.V., KOLOSNIICHENKO O.V., BARANOVA A.I.

Kyiv National University of Technology and Design

Purpose. Analytical studies of varieties of internal structure, their relations system, the dynamics of development and changes to the harmonious combination and display the design clothing collections.

Methodology Used structural analysis in the study of literature, morphological analysis and trends in contemporary forms of dress and general methodology of design and typological approach to designing complex objects.

Findings. Completed questionnaire forms and morphological analysis of women's clothing romantic style to identify changes in the hierarchy of social values and consumer demands detail.

Originality. Systematized, investigated and substantiated choice of shapes, color solutions, textures and structural and decorative items under the initial biotaxes requirements segmented consumer market and fashion trends.

Practical value. The approaches are proposed and created a collection of contemporary women's clothing based on the study of bionic objects of the Red Sea.

Keywords: *shaping clothing, bionic facilities, development of collections, morphological analysis, harmonization of formative elements of clothing.*